

The innovative financial instruments influence on transformation of savings into investments in Ukraine

ABSTRACT. The article has revealed the influence of introduction and increasing use of innovative financial instruments in financial markets on the process of transformation of local savings into investments. Through comparative analysis, the author has demonstrated low efficiency of local savings accumulation and their transformation into investments in the Ukrainian financial market as compared to the comparative countries (Romania, Bulgaria, Russia, Slovakia, Czech Republic and Poland). The study has discovered the relationship between the volume of innovative instruments in financial markets and efficiency of local savings transformation into investments. Regression analysis model demonstrates the potential positive influence of innovative instruments expansion in financial markets on efficiency of transformation of savings into investments in Ukraine.

KEY WORDS: innovative financial market instruments, savings, investments.

УДК 336.645.1

Майорова Тетяна Володимирівна,

доктор екон. наук, проф.,
завідувач кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
(03680, Україна, Київ, проспект Перемоги, 54/1)
E-mail: mayorova_kneu@ukr.net

Ляхова Олена Олександрівна,

канд. екон. наук, доц.,
доцент кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
(03680, Україна, Київ, проспект Перемоги, 54/1)
E-mail: lahova@ukr.net

СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ПРОЕКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ

АНОТАЦІЯ. У статті систематизовано процес організації проектного фінансування через сукупність принципів та етапів організації процесу фінансування проектів, суб'єктів та об'єктів, методів та джерел формування капіталу, методології оцінки ефективності проектів, інструментів управління проектними ризиками, нормативно-правового та інформаційного забезпечення взаємовідносин між учасниками такого фінансування. Крім того, досліджено внутрішню та зовнішню середовище проектного фінансування, розкрито зміст системи проектного фінансування, виокремлено етапи процесу організації проектного фінансування та представлено їх коротку характеристику.

Використання таких методів наукового дослідження, як систематизація та узагальнення дало можливість уточнити складові системи організації процесу проектного фінансування та виділити принципи організації

проектного фінансування, а методів аналізу та синтезу — конкретизувати етапи організації процесу проектного фінансування.

Подальші дослідження спрямовуватимуться на поглиблене вивчення та деталізацію окремих компонентів етапів організації процесу проектного фінансування з метою визначення можливостей їх застосування в практичній діяльності суб'єктів проектного фінансування та використання при побудові алгоритму реалізації конкретного проекту за схемою проектного фінансування.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: *проект, інвестиційна діяльність, проектне фінансування, процес проектного фінансування, фінансовий менеджмент, фінансова стратегія.*

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У світовій практиці для реалізації великих і капіталомістких проектів уже кілька десятиліть активно використовується проектне фінансування. Проте суб'єкти господарювання, що діють на території України, постійно відчують зростаючу потребу у реалізації проектів, які є аналогічними за своєю складністю та масштабністю. Тому проектне фінансування стає потенційно все більше необхідним для України, а можливість повноцінного застосування досвіду проектного фінансування є суттєвою для розвитку українських компаній і в кінцевому рахунку, і для економіки країни.

Переважає більшість робіт вітчизняних та іноземних науковців зорієнтована на загальні питання змісту та особливостей проектного фінансування. У той же час відсутнє комплексне дослідження процесу організації проектного фінансування як системи. Потребує подальшого розгляду систематизація ключових елементів процесу організації проектного фінансування та їх функціонування під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальна теорія проектного фінансування детально викладена у таких зарубіжних учених, як А. Барінов [1], В. Бочаров [2], Б. Есті [3], Е. Йескомб [4], С. Лебедев [5], В. Катасонов, Д. Морозов [6] та ін. Серед вітчизняних науковців популяризували зміст проектного фінансування Г. Бардиш [7], В. Жуков [8], Т. Куриленко [9], А. Пересада [10], В. Сословський [11] та ін. Разом з тим, незважаючи на значний науковий доробок з цих питань, дослідженнями не охоплено всього спектру системи проектного фінансування, виокремленню її окремих складових елементів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Євроінтеграційні процеси,

що активізувалися в Україні, потребують доповнення та вдосконалення напрацювань зокрема, в частині розробки новітніх методичних рекомендацій з організації проектного фінансування з урахуванням міжнародних стандартів і передового світового досвіду. Додаткового дослідження вимагають методологічні засади формування системи організації процесу проектного фінансування під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників.

Формулювання мети і завдання дослідження. Метою статті є розробка методологічних засад формування системи організації процесу проектного фінансування. Для досягнення мети було поставлено такі завдання: визначити принципи організації проектного фінансування та на їх основі систематизувати етапи процесу організації проектного фінансування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток проектного фінансування у будь-якій країні напряму залежить від ступеня розвиненості та ефективності функціонування *системи організації процесу проектного фінансування* — сукупності принципів та етапів організації процесу фінансування проектів, суб'єктів та об'єктів, методів і джерел формування капіталу, методології оцінки ефективності проектів, інструментів управління проектними ризиками, нормативно-правового та інформаційного забезпечення взаємовідносин між учасниками такого фінансування (рис. 1).

Система організації процесу проектного фінансування є відкритою для активної взаємодії зі зовнішнім ринковим середовищем і передбачає необхідність перспективного управління інвестиційною (проектною) діяльністю на основі методології передбачення її напрямків, адаптації до загальних цілей організації проектної діяльності в постійно змінюваних умовах.

Для успішної реалізації будь-якого проекту надзвичайно важливим є пошук найоптимальніших форм, методів та інструментів розміщення фінансових ресурсів у проект на довгостроковій основі з прийнятним для інвесторів і кредиторів ступенів ризику та дохідності. Особливої уваги в організації проектного фінансування варто приділяти взаємовідносинам між суб'єктами, які функціонують у межах визначеної системи, та діють на основі взаємної узгодженості в процесі реалізації проекту.

Основою успішного функціонування системи організації процесу проектного фінансування є принципи організації. Як ключовий елемент системи вони орієнтовані на множину джерел та ін-

струментів фінансування та сприяють ефективній реалізації інвестицій з метою їх капіталізації у майбутньому.

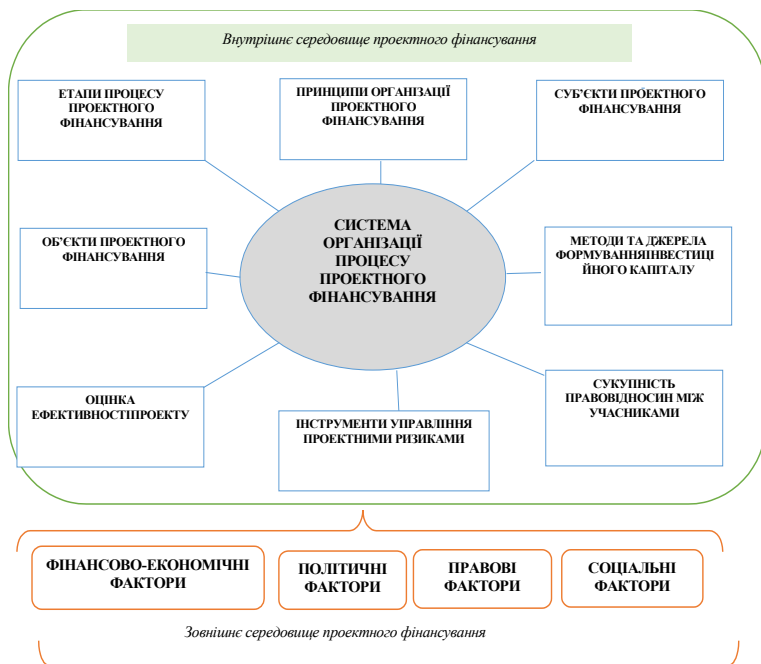

Рис. 1. Система організації процесу проектного фінансування

До найважливіших принципів організації проектного фінансування відносять:

- ✓ цільову орієнтацію системи проектного фінансування, об'єктом якої виступає проект, а джерелом повернення коштів є грошовий потік конкретного проекту;
- ✓ множинність джерел фінансування;
- ✓ розподіл ризиків проектного фінансування серед основних його учасників;
- ✓ логічність, обґрунтованість та юридичну захищеність методів та інструментів проектного фінансування;
- ✓ гнучкість та адаптивність, що передбачає постійне налагодження, як усієї системи фінансування, так і окремих її елементів

на умови впливу зовнішнього середовища, в тому числі на мінливі умови кон'юнктури ринку.

Процес організації проектного фінансування передбачає проходження чотирьох етапів (рис. 2).

На першому — підготовчому етапі проектного фінансування ініціатор (замовник) проекту *ідентифікує свою бізнес-ідею та здійснює вибір об'єктів проектного фінансування*. Таку бізнес-ідею можна створити самостійно, опрацьовуючи інформацію із різних джерел чи виокремити в процесі цілеспрямованого творчого пошуку. Але можна запозичити вже готову ідею та дати їй нове життя через механізм придбання існуючих підприємств, поглинання або створення спільних підприємств чи викупу.

Існує безліч джерел нових ідей. Серед найкорисніших називають відгуки споживачів продукції, особливості продукції конкурентів, висновки працівників відділу ринку та маркетингу, державні програми розвитку, напрями науково-дослідницьких розробок, дослідження передового світового досвіду в окремих галузях економіки.

Після виокремлення ідеї проекту переходять до *інвестиційного проектування* або *розробки проектно-кошторисної документації*, складовими якої є: робочий проект, ескізний проект, робоча документація, техніко-економічний розрахунок, техніко-економічне обґрунтування та кошторисна документація. Це надзвичайно важливий і відповідальний етап у проектному фінансуванні, бо від якості та рівня проектних рішень залежить ефективність інвестицій, правильність визначення кошторисної вартості проекту та термінів його реалізації.

Ключовим елементом проектно-кошторисної документації є **техніко-економічне обґрунтування (ТЕО) і техніко-економічний розрахунок (ТЕР)** будівництва. Окрім розробки проектно-кошторисної документації на першому етапі організації проектного фінансування ініціатор та інвестор (спонсор) проекту визначають доцільність створення **спеціалізованої проектної компанії (СПК)** — команди кваліфікованих менеджерів проекту, на яких покладено керування напрямами реалізації проекту у встановлені терміни та в межах визначеного кошторису.

За умови організації проектного управління шляхом створення СПК досягається тісний взаємозв'язок і взаємодія між виконавцями, високий рівень відповідальності, планування і контролю, легкість в управлінні конфліктами. В межах кожної окремої

СПК створюється проектна команда, формування якої є доцільним навіть тоді, коли для здійснення проекту недоцільно організувати СПК.

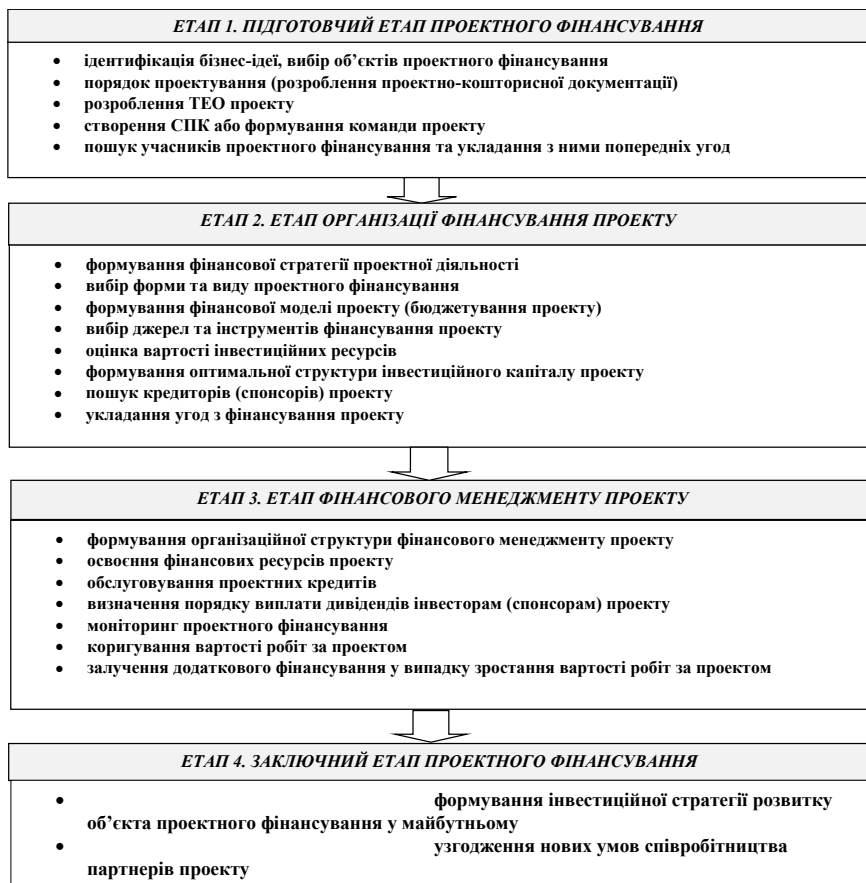

Рис. 2. Етапи процесу організації проектного фінансування

На завершення підготовчого етапу організації проектного фінансування керівник проекту та інші менеджери СПК здійснюють пошук функціональних учасників реалізації проекту та укладають з ними попередні угоди (договори про наміри).

Другий етап організації проектного фінансування розпочинається із розроблення ініціатором (замовником) проекту або спеціалізованою проектною компанією **фінансової стратегії підприємства з реалізації проекту**. Ключові складові такої стратегії мають бути обов'язково погодженими з інвесторами (спонсорами) проекту.

Фінансова стратегія підприємства з реалізації проекту — це генеральний план дій із забезпечення проекту фінансовими коштами, що базується на основі фінансового прогнозування проектною діяльністю, включаючи оптимізацію різних фінансових джерел та інструментів, розподілу прибутку від інвестиційної діяльності, безготівкових розрахунків, податкової і цінової політики тощо.

Ключовими завданнями фінансової стратегії підприємства є:

- 1) забезпечення ефективного вкладання фінансових ресурсів у проект з метою отримання максимального ефекту (фінансового, соціального, екологічного та ін.);
- 2) визначення фінансових взаємовідносин із учасниками проекту (постачальниками і покупцями, бюджетами всіх рівнів, банками та ін.);
- 3) підготовка можливих варіантів залучення фінансових ресурсів для проекту та дій фінансового менеджменту в разі нестійкого стану підприємства.

Важливим у стратегії є вибір **форми та виду проектного фінансування**. На другому етапі організації проектного фінансування після формування фінансової стратегії переходять до **розроблення фінансової моделі проекту**. Це входить до функцій фінансового менеджера спеціалізованої проектною компанією.

Базою фінансової моделі проекту виступає бюджетування як інструмент управління проектом, в основі якого лежить календарний план робіт за проектом, планування інвестиційних та операційних витрат за проектом, планування доходів від реалізації проекту з подальшим їх розподілом у часі, з урахуванням ступеня ризику та невизначеності проекту.

Важливе місце при формуванні фінансової моделі проекту відводиться фінансовому плану проекту. Основна мета складання фінансового плану полягає у взаємоузгодженні доходів і витрат у плановому періоді.

Фінансовий план проекту являє собою фінансову частину проекту та представляє собою узагальнюючий плановий документ,

який відображає надходження та витрачання грошових коштів у межах проекту на поточний і довгостроковий періоди. Таким чином об'єктом фінансового плану виступають фінансові ресурси проекту.

У структуру фінансового плану проекту включається детальна характеристика джерел фінансування із обов'язковим зазначенням із яких джерел будуть фінансуватися витрати за проектом, які не покриваються кредитом (зарплатня, оренда тощо). Також у межах фінансового плану розраховуються: прогноз прибутків/збитків окремо по проекту, прогноз руху коштів за проектом, обсяги реалізації майбутньої продукції проекту за кожним періодом та групою товарів; показники фінансових таблиць та ін.

У фінансовому плані проекту зазначаються бажані форми фінансування проекту, обираються інструменти та методи фінансування, визначається структура джерел фінансування та умови отримання зовнішнього фінансування, у тому числі узгоджуються терміни фінансування, графік погашення кредиту, проценти, комісійні тощо.

Важливим у фінансовому плані проекту є обґрунтування співвідношення позикового та акціонерного капіталу та визначення можливостей оптимізації оподаткування, отримання фінансові гарантії за проектом тощо.

Ключовим в організації проектного фінансування є вибір джерел та інструментів фінансування проекту. Їх обсяги багато в чому визначаються структурою інвестиційного капіталу, а також вартістю інвестиційних ресурсів. Тому оцінка вартості інвестиційних ресурсів і формування оптимальної структури інвестиційного капіталу проектує конче необхідними складовими визначеного етапу.

Якщо проект буде мати позитивний фінансовий результат, тоді він буде привабливим для потенційних кредиторів та інвесторів. Це стане головною умовою отримання фінансової підтримки в процесі зовнішнього фінансування для проекту.

Пошук кредиторів і спонсорів здійснює керівник проекту. В його обов'язки входить і укладання угод з ними.

Укладання угод із фінансування проекту надзвичайно важливий етап в організації проектного фінансування. Система угод/контрактів у проектному фінансуванні представляє собою проектні угоди та допоміжні контракти, які юридично закріплюють взаємовідносини учасників проектного фінансування [4]. Від

того, як правильно та юридично грамотно вони укладені залежить, у якому обсязі будуть залучені фінансові ресурси та за якою ціною.

Наступним, третім етапом у процесі організації проектного фінансування є етап *фінансового менеджменту проекту*. На цьому етапі **формується організаційна структура фінансового менеджменту проекту**, яка враховує стратегію та тактику управління проектами та представляє собою діяльність, спрямовану на реалізацію проекту з максимально можливою ефективністю при заданих обмеженнях щодо періоду його здійснення, ресурсів, які будуть використовуватися і якості кінцевих результатів.

Організаційна структура фінансового менеджменту формується в межах спеціалізованої проектної компанії. Залежно від виду проекту та форми проектного фінансування в кожному конкретному випадку діє своя особлива фінансово-організаційна структура.

Наприклад, організаційна модель фінансової служби при реалізації невеликих проектів є досить спрощеною. Фінансовий менеджер, як правило, виконує функції головного бухгалтера, аудитора, податкового консультанта, менеджера по роботі із банком тощо.

Для великих проектів найхарактернішим є виділення спеціальних служб фінансового менеджменту та значна структурованість апарату управління фінансами (фінансовий менеджер проекту — керівники спеціалізованих фінансових підрозділів — фінансові менеджери різного рівня і різної спеціалізації).

У період **освоєння фінансових ресурсів проекту**, тобто його реалізації, відбувається фінансування робіт за проектом, забезпечення проекту матеріально-технічними ресурсами та технологічним обладнанням, здійснення будівельно-монтажних робіт, виконання пусконаладжувальних робіт, введення об'єкту в експлуатацію, **обслуговування проектних кредитів, визначення порядку виплати дивідендів інвесторам проекту**, розрахунки за виконані роботи тощо.

Упродовж усього періоду реалізації проекту фінансові менеджери мають здійснювати **моніторинг проектного фінансування**. Належне виконання проекту контролюється менеджерами основних учасників проекту. Процес здійснення контролю за умовами фінансування реалізується по-різному залежно від статусу учасника (статусу кредитора, інвестора, підрядника чи ініціатора).

Якщо відповідно до рішення замовника чи інших основних учасників проекту затверджений раніше проект чи його кошторисна частина потребують зміни вартості, то відбувається коригування вартості робіт за проектом. А у випадку зростання вартості робіт за проектом вирішується завдання щодо залучення додаткового фінансування.

Заключний етап проектного фінансування включає формування інвестиційної стратегії розвитку об'єкта проектного фінансування в майбутньому, а також узгодження нових умов співробітництва партнерів проекту (така необхідність настає з появою нових учасників бізнесу) та містить умови виходу основних учасників з проекту. На даному етапі обирається стратегія виходу інвесторів з проекту, термін і вартість виходу з проекту.

На систему організації процесу проектного фінансування в цілому, та її окремі елементи, зокрема, здійснює вплив зовнішнє ринкове середовище [12]. Найзначимішими є фінансово-економічні, правові, політичні та соціальні чинники.

Так, при дослідженні фінансово-економічних факторів вивчається вплив фінансово-кредитної системи на можливості реалізації проекту, динаміка валютного курсу, оцінюються можливості отримати прибуток на інвестиції, що вкладаються в проект і проводиться аналіз зовнішніх проектних ризиків.

При врахуванні впливу політичних факторів вивчається рівень демократичних перетворень і політична стабільність у країні, ступінь впливу держави на процес реалізації проекту.

Правові фактори включають законодавче забезпечення прав власності, правові гарантії здійснення проекту, регулювання правового поля діяльності іноземних інвесторів і податкового законодавства.

Соціальні фактори впливають на внутрішнє середовище проектного фінансування при дослідженні рівня розвитку соціальної сфери та особливостей її фінансування, можливостей реалізації соціальних проектів, рівня соціальної напруженості в країні та соціальних умов проживання населення.

У цілому системне дослідження змісту організації процесу проектного фінансування надало можливість уточнити визначення поняття *«проектне фінансування — це система фінансово-кредитних і договірних відносин учасників проекту із застосуванням елементів фінансового інжинірингу, що вирізняється від інших методів фінансування сукупністю особливостей,*

пов'язаних з природою проектів, для яких він використовується, за умови, що джерелами погашення заборгованості виступають виключно грошові потоки проекту».

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Таким чином, розуміння основ проектного фінансування, зокрема, системи організації процесу проектного фінансування, принципів та етапів організації проектного фінансування дасть можливість побудови ефективної схеми взаємодії учасників проектного фінансування, що впливатиме на ефективність реалізації масштабних інвестиційних проектів. Подальші дослідження спрямовуватимуться на поглиблене вивчення та деталізацію окремих компонентів етапів організації процесу проектного фінансування з метою визначення можливостей їх застосування в практичній діяльності суб'єктів проектного фінансування та використання в процесі побудови алгоритму реалізації конкретного проекту за схемою проектного фінансування.

Бібліографічний список

1. Проджект файненсинг. Технологии финансирования инвестиционных проектов [Текст] : практикум / А. Э. Баринов. — М. : Ось-89, 2007. — 432 с.
2. Бочаров В.В. Финансовый инжиниринг / Бочаров В.В. — СПб. : Питер, 2004. — 400 с.
3. B.C. Esty. Modern Project Finance: A Casebook / John Wiley & Sons, 2004. — P. 25.
4. Йескомб Э.Р. Принципы проектного финансирования / Э.Р. Йескомб; пер. с англ. И.В. Васильевской / Под общ. ред. Д.А. Рябых. — М.: Вершина, 2008. — С. 98—100.
5. Лебедев П. Проектное финансирование: Факторы успеха // Консультант. — 2005. — №11 / [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: www.iteam.ru/publications/project/section_36/article_2419
6. Катасонов В.Ю. Проектне фінансування / В.Ю. Катасонов, Д.С. Морозов. — М.: АНКИ, 2000. — 272 с.
7. Бардиш Г. О. Проектне фінансування : підручник / Г. О. Бардиш. — К.: Хай-Тек Прес, 2008. — 463 с.
8. Жуков В.В. Проектне фінансування : навч. посібник / В.В. Жуков. — 2-ге вид. [випр. і доп.]. — Харьков : Вид-во «ІНЖЕК», 2004. — 236 с.
9. Куриленко Т. П. Проектне фінансування / Т. П. Куриленко. — К.: Кондор, 2006. — 208 с.
10. Пересада А. А. Проектне фінансування: Підручник / Пересада А. А., Майорова Т. В., Ляхова О. О. — К.: КНЕУ, 2005. — 735 с.

11. *Сословський В.Г.* Проектне фінансування / В.Г. Сословський. — Львів: Новий Світ — 2000, 2011. — 261 с.
12. Активізація інвестиційного процесу в Україні: колективна монографія / [Т.В. Майорова, М.І. Діба, С.В. Онишко та ін.]; за наук. ред. М.І. Діби, Т.В. Майорової. — К.: КНЕУ, 2012. — С. 25—27.

References

1. *Barynov, A. E. Prodzhekt fajnsensynh. Tekhnolohyy fynansyrovanyia ynvestyssonnykh proektov : praktykum* [Projectfinancing. Technology financing of investment projects], Os'-89, Moskva (2007). — 432 p. [In Russian]
2. *Bocharov, V.V. Fynansovyj ynzhyrynh* [Financial engineering], Pyter, SPb. (2004). — 400 p. [In Russian]
3. *Esty, B.C.* (2004), *Modern Project Finance: A Casebook* / John Wiley & Sons, p.25 [In English]
4. *Yeskomb, E. R. Printsipi proektnogo finansirovaniya* [Principles of project financing], Vershina, Moskva (2008). — P. 98—100 [In Russian]
5. *Lebedev P. Proektnoe finansirovanie: Faktory uspeha*[Project financing: Factors of success] // Konsul'tant, no.11, (2005) [Electronic resource] — Availzble at: www.iteam.ru/publications/project/section_36/article_2419 [In Russian]
6. *KatasonovV.Ju. Proektnefinansuvannja* [Projectfinancing], ANKI, Moskva (2000). — 272 p. [In Russian]
7. *Bardysh H. O. Proektnе finansuvannia : pidruchnyk* [Project-financing], Khaj-Tek Pres , Kyiv (2008). — 463 p. [in Ukraine]
8. *Zhukov V.V. Proektnе finansuvannia: navch. Posibnyk*[Project-financing], 2nd ed, INZhEK, Khar'kov (2004). — 236 p. [in Ukraine]
9. *Kurylenko T. P. Proektnе finansuvannia* [Projectfinancing], Kondor, Kyiv (2006). — 208p. [in Ukraine]
10. *Peresada A. A. Proektnе finansuvannia: Pidruchnyk* [Projectfinancing], KNEU, Kyiv (2005). — 735 p. [in Ukraine]
11. *Soslovs'kyj V.H. Proektnе finansuvannia* [Projectfinancing], Novyj Svit-2000, L'viv (2011). — 261 p. [in Ukraine]
12. *Aktivizatsiya investitsiynogo protsesu v Ukraini: kolektivna monografiya* [Activation of investment processin Ukraine]. / T.V. Mayorova, M.I. Diba, S.V. Onishkotain.; zanauk.red. M.I. Diba, T.V. Mayorova, KNEU, Kyiv (2012). — P. 25—27 [In Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 6 червня 2016 р.

УДК 336.645.1

Майорова Татьяна Владимировна,

доктор экон. наук, проф.,
заведующий кафедрой инвестиционной деятельности
ГВУЗ „КНЭУ имени Вадима Гетьмана»
(03680, Украина, Киев, проспект Победы, 54/1)
E-mail: mayorova_kneu@ukr.net

Ляхова Елена Александровна,

канд. экон. наук, доц., доцент
кафедры инвестиционной деятельности
ГВУЗ „КНЭУ имени Вадима Гетьмана»
(03680, Украина, Киев, проспект Победы, 54/1)
E-mail: lahova@ukr.net

Система организации процесса проектного финансирования

АННОТАЦИЯ. В статье систематизирован процесс организации проектного финансирования посредством совокупности принципов и этапов организации процесса финансирования проектов, субъектов и объектов, методов и источников формирования капитала, методологии оценки эффективности проектов, инструментов управления проектными рисками, нормативно-правового и информационного обеспечения отношений между участниками такого финансирования. Кроме этого, исследованы внутренняя и внешняя среда проектного финансирования, раскрыто содержание системы проектного финансирования, выделены этапы процесса организации проектного финансирования и представлена их короткая характеристика.

Использование таких методов научного исследования как систематизация и обобщение дало возможность уточнить составляющие системы организации процесса проектного финансирования и выделить принципы организации проектного финансирования, а методов анализа и синтеза — конкретизировать этапы организации процесса проектного финансирования.

Дальнейшие исследования будут направлены на углубленное изучение и детализацию отдельных составляющих этапов организации процесса проектного финансирования с целью определения возможностей их использования в практической деятельности субъектов проектного финансирования и использования при построении алгоритма реализации конкретного проекта в пределах схемы проектного финансирования.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: проект, инвестиционная деятельность, проектное финансирование, процесс проектного финансирования, финансовый менеджмент, финансовая стратегия.

УДК 336.645.1

Mayorova Tetiana,

Doctor of Sciences (Economics), Professor,
Head of the Department of Investment Activity
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
(54/1, Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)
E-mail: mayorova_kneu@ukr.net

Liakhova Olena,

Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Investment Activity
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
(54/1, Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)
E-mail: lahova@ukr.net

Organization system for project financing process

ABSTRACT. This article systematizes an organization process for project financing through a set of principles and milestones of projects funding, subjects and objects, methods and sources of raising capital, methodology for project effectiveness assessing, tools for project risk management, legal and information support for the participants of project funding. Moreover, the article studies the internal and external environment for project financing, reveals the content of project financing system, identifies milestones of organization process for project financing, and presents their brief description.

The use of such methods of scientific research as systematization and generalization makes it possible to refine the components of organization system for project financing and identify project financing principles, as well as specify the milestones of project financing process through the methods of analysis and synthesis.

Further research supposes in-depth study and specification of individual components of project financing milestones to ensure their practical application and developing an algorithm for a specific project implementation in terms of project financing pattern.

KEY WORDS: project, investment activity, project financing, project financing process, financial management, financial strategy

УДК 336.72

Примостка Олена Олександрівна,

доктор економічних наук,
професор кафедри банківської справи,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
(03680, Україна, Київ, проспект Перемоги, 54/1)
E-mail: dotcom14@meta.ua

БАНКІВСЬКИЙ НАГЛЯД НА ОСНОВІ ТЕОРІЇ ІГОР

АНОТАЦІЯ. Банки відіграють надзвичайно важливу роль в економіці і тому їх діяльність ретельно регулюється і контролюється. У даній